

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka C.

Vydána dne 27. srpna 1920.

Obsah: (Čís. 489.—493.) 489. Nařízení, kterým se provádí zákon o čtvrté státní půjčce republiky Československé a o účasti majitelů rakouských a uherských válečných půjček na její upisování. — 490. Nařízení, jímž se zrušuje nařízení vlády republiky Československé ze dne 23. března 1920, čís. 192 Sb. z. a n., o dopravě koží a obuvi. — 491. Nařízení o zákazu přeregistrování a prodeje československých říčních lodí do ciziny. — 492. Vyhláška o počátku účinnosti ústavního zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 236 Sb. z. a n., o státním občanství a právu domovském. — 493. Nařízení, jímž částečně se mění, po případě doplňuje nařízení vlády ze dne 28. listopadu 1919, čís. 634 Sb. z. a n., o složení, kompetenci a způsobu jednání Statistické rady státní (Statut Statistické rady státní).

Čís. 489.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 14. srpna 1920,

kterým se provádí zákon o čtvrté státní půjčce republiky Československé a o účasti majitelů rakouských a uherských válečných půjček na její upisování.

(Druhé prováděcí nařízení.)

Na základě zákona ze dne 24. června 1920, č. 417 Sb. z. a n., se nařizuje toto:

I. Úpisy osob dle § 4 zákona a jmění sirotčího a opatrovaneckého.

§ 1.

Tyto úpisy, o nichž jinak platí ustanovení §§ 1 až 11 nařízení ze dne 27. července 1920, čís. 454 Sb. z. a n., budou se dít dle těchto ustanovení.

§ 2.

Upisovací lhůta pro osoby jmenované v § 4 zákona ze dne 24. června 1920, čís. 417 Sb. z. a n., jakož i pro jmění opatrovanecká a sirotčí (§ 3 téhož zákona) počíná všeobecně dnem 1. září 1920.

Po uplynutí této lhůty budou od těchto osob a jmění přijímány pouze dluhopisy, jež budou z ciziny dovezeny do území Československé republiky podle předpisů, které budou později vydány, kromě toho pak od peněžních ústavů spadajících mezi osoby jmenované v § 4 zákona i ony dluhopisy, jichž nabudou podle § 9, odst. 3., zákona.

§ 3.

Okolnosti, jež upisovatelé poznačení v předcházejícím paragrafu jsou povinni prokázati, mohou býti prokázány těmito prostředky:

a) státní příslušnost Československé republiky: domovským listem, z něhož bezpečně vyplývá příslušnost ku svazku dotčené obce na základě platných předpisů o domovském právu a státním občanství;

b) okolnost, že složené dluhopisy válečných půjček byly ve vlastnictví upisovatelově již dne 28. října 1918 a od té doby nepřetržitě až do dne upsání čtvrté státní půjčky anebo že tyto dlužní úpisy dne 28. října 1918 již byly a od té doby nepřetržitě zůstaly ve vlastnictví některého příslušníka Československé republiky: soudně (notářsky) ověřenými výpisy z obchodních knih nebo přísežným výsledkem svědků a pod.;

c) že složené dluhopisy válečných půjček byly řádně k soupisu přihlášeny a označeny dle nařízení ministerstva financí ze dne 25. února 1919, čís. 85 Sb. z. a n., zejména, vzešla-li by pochybnost o pravosti označení: příslušným soupisovým seznamem nebo soudně (notářsky) ověřeným výtahem;

d) osoby nefysické mohou prokázati (§ 7, odst. 2.), že jsou při nich splněny podmínky dle § 6, čís. 1., zákona, pokud jich splnění není notářské, stanovami nebo výpisem z obchodního rejstříku příslušného soudu nebo potvrzením tuzemských veřejných úřadů.

§ 4.

Upisovatelé předloží upisovně upisovací přihlášku dvojmo dle stanoveného vzoru i se všemi příkazy a dluhopisy válečných půjček a složí

současné hotovost. Každý předložený dluhopis válečných půjček musí býti podepsán upisovatelem.

Za sirotčí a opatrovanecké jmění vyplní za součinnosti poručníka či kurátora upisovací přihlášky příslušný poručenský či opatrovanecký úřad (dle tiskopisu určeného pro osoby vyznačené v § 3 zákona) a zašle ji úřadu schovacímu s příkazem, aby připojil dluhopisy válečných půjček a odevzdal přihlášky i s doklady a dluhopisy upisovně.

Upisovna odebere upisovateli přihlášky, převzeme složenou hotovost se všemi průkazy a dluhopisy a запиše do zvláštní konsignace (s propisy) pod pořadovým číslem jméno a přesnou adresu upisovatele, jakož i počet kusů převzatých dluhopisů válečných půjček. Pořadové číslo konsignace vyznačí na obou přihláškách, potvrdí na nich příjem dluhopisů s průkazy a vrátí jednu přihlášku upisovateli s poděkováním, že úpis stane se pravoplatným, až bude přijat finanční správou.

§ 5.

Upisovna zašle zadrženou přihlášku i s průkazy a složenými dluhopisy válečných půjček „Státnímu komisaři pro čtvrtou státní půjčku Československé republiky“, jenž bude mít sídlo u filiálky Bankovního úřadu ministerstva financí, v jejíž oblasti má sídlo upisovna.

§ 6.

Státní komisař prozkoumá průkazy, přijme, shledá-li je správnými a úplnými, přihlášku s konečnou platností (§ 4, odst. 3.), poznamená to na přihlášce a předá dluhopisy válečné půjčky, příslušející k přihlášce, filiálce Bankovního úřadu, u níž má své sídlo, se žádostí, aby převzala dluhopisy a vystavila za ně osvědčení dle ustanoveného vzoru, jež bude mít ráz osvědčení dle zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 288 Sb. z. a n. Ústav znehodnotí převzaté dluhopisy způsobem v instrukci blíže označeným, ponechá znehodnocené dluhopisy až na další u sebe a zašle osvědčení státnímu komisaři. Státní komisař vrátí po té spisy i s osvědčením upisovně; tato vyrozumí upisovatele o konečném přijetí přihlášky, vrátí mu průkazy s osvědčením a provede úpis po stránce bankovní-technické.

Neuzná-li státní komisař některého průkazu nebo shledá-li nutnost provedení nabídnutého svědeckého výsledku, předloží přihlášku se všemi spisy bez dluhopisů válečných půjček finančnímu okresnímu ředitelství (oddělení pro vyměřování poplatků) nebo úřadu pro vyměřování poplatků, v jehož oblasti má upisovna sídlo, na Slovensku a v Podkarpatské Rusi finančnímu ředitelství (oddělení pro poplatky). Uzná-li tento úřad prů-

kazy správnými, přijme přihlášku s konečnou platností, poznamená to na přihlášce a vrátí spis státnímu komisaři, jenž zařídí další dle předcházejícího odstavce.

Neuzná-li tento úřad některého průkazu, poznamená to na upisovací přihlášce a na neuznaném průkazu slovy: „Tento průkaz předložený při upisování čtvrté státní půjčky Československé republiky nebyl shledán dostatečným“ a vrátí celý spis i s doklady upisovně se žádostí, aby vyrozuměla upisovatele, že průkaz nebyl uznán a že upisovatel může v době mu předem určené podat průkaz nový. Uplyne-li tato doba, aniž by byl nový průkaz podán, předloží upisovna příslušné spisy úřadu, jenž je svého času vrátí; tento úřad zamítne přihlášku s konečnou platností a vrátí průkazy i s dluhopisy válečných půjček prostřednictvím státního komisaře upisovateli. V tomto případě bude obnos při upsání v hotovosti složený upisovateli vrácen bez úroků, bude-li zamítavé rozhodnutí doručeno upisovateli nejdéle tři měsíce po dni přihlášky. Bylo-li toto rozhodnutí doručeno upisovateli po třech měsících, zárokuje se upisovateli složená hotovost 4% ročně, a to počínajíc prvním dnem čtvrtého měsíce po přihlášce až do osmi dnů po doručení rozhodnutí.

§ 7.

Nabídne-li strana přísežný výslech svědecký a shledá-li rozhodující úřad nutnost provedení výslechu, požádá okresní soud, v jehož okrese má svědek své řádné bydliště, aby žádaný přísežný svědecký výslech provedl. V této žádosti třeba uvést všechny okolnosti, které přísežným výslechem svědeckým mají býti prokázány. Tento soud jest povinen dožádaný výslech provést do 14 dnů a oznámiti výslech úřadu, jenž si výslech vyžádal. Výlohy svědeckého výsledku hradí strana.

§ 8.

Použije-li upisovatel, jehož válečné půjčky leží sice v tuzemsku, avšak jsou u osoby jiné, jež není právně povinna je vlastníku na pouhé požádání vydati, svého práva upisovacího, poznamená na upisovací přihlášce osobu, u níž jsou válečné půjčky uloženy, se žádostí, aby u ní válečné půjčky byly svého času za nové náhradní dluhopisy vyměněny, a přiloží k přihlášce mimo průkazy uvedené v § 3 tohoto nařízení též doklady o právním důvodu, pro nějž dluhopisy válečných půjček oné osobě byly předány (potvrzení zástavního věřitele, výpis z lombardního účtu, opis smlouvy a pod.). Upisovna si vyžádá na základě § 9, odst. 1., zákona od věřitele a pod., u něhož jsou válečné půjčky uloženy, tyto dluhopisy a potvrdí jejich příjem se závazkem vydati za ně svého času náhradní titry s úrokem.

§ 9.

Finanční zemský úřad (Generální finanční ředitelství v Bratislavě, finanční referát civilní správy v Užhorodě) může povolit k žádosti a po slyšení berní správy (na Slovensku a Podkarpatské Rusi finančního ředitelství), v jejíž okrese má žadatel své řádné bydliště, přiměřené splátky. Každým způsobem musí však alespoň třetina hotovosti býti složena při úpisu; zbytek jest zaplatiti nejdéle v pěti po sobě nepřetržitě idoucích půlročních splátkách.

Při splátkách složených před 1. lednem 1921 srazí si upisovatel úroky ve výši označené v § 3, lit. a) i lit. b), nebo v § 4, lit. a) i lit. b), zákona se složené splátky za dobu od složení splátky do 31. prosince 1920; při splátkách po 1. lednu 1921 doplatí upisovatel hotové úroky v téže výši od 1. ledna 1921 do dne (excl.) složení splátky. Teprve po zaplacení všech splátek budou upisovateli vydány dluhopisy se všemi (i dospělými) kupony.

Nebude-li dospělá splátka do čtyř neděl splacena, bude úpis v části všech ještě zbývajících splátek stornován a budou nové dluhopisy obou skupin vydány pouze v části splátek řádně složených. Nebude-li tato část z plna kryta kusy nových dluhopisů, bude přebývající částka bez úroků hotově vrácena.

II. Kooperace.

§ 10.

Vlastníci válečných půjček nemající hotovosti potřebných ku upsání čtvrté státní půjčky, mohou si jich volnou útlukou získati u osob vládnoucích dostatečným kapitálem.

Budou-li tyto prostředky poskytnuty fyzickým osobám nenáležícím ku osobám vyznačeným v § 3 zákona a bude-li vyhověno dalším podmínkám dle tohoto nařízení, obdrží osoba poskytující potřebné hotovosti od státu bonifikaci ve výši 1% nominální ceny složených dluhopisů válečných půjček. Tato bonifikace vyúčtuje se při úpisu.

V těchto případech budou náhradní dluhopisy [§ 4, lit. a), zákona] vydány vlastníkům válečných půjček a dluhopisy čtvrté státní půjčky republiky Československé [§ 4, lit. b), zákona] osobám poskytuvším hotovosti.

§ 11.

Vlastníci válečných půjček, jež jsou osobami fyzickými nenáležícími ku osobám vyznačeným v § 3 zákona a mají řádné bydliště ve společném politickém okrese, sdruží se v jeden nebo více spolků ve smyslu spolkového zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 134 ř. z. (organizace místní), na Slovensku a Podkarpatské Rusi ve smyslu ustanovení tam platného spolkového práva.

Kromě těchto místních organizací mohou dle týchž zásad zříditi spolky vlastníci válečných půjček, již přináležejí stejnému zájmovému oboru na př. průmyslovému, obchodnímu, živnostenskému a pod. (organizace zájmová). Pro spolek tohoto druhu, jehož členy se mají státi osoby mající řádné bydliště v různých politických okresech téže země, může bonifikace dle § 10 býti povolena jenom tehdy, byl-li tento spolek zřízen se souhlasem příslušného zemského finančního úřadu, na Slovensku Generálního finančního ředitelství pro Slovensko v Bratislavě a v Podkarpatské Rusi finančního referátu civilní správy v Užhorodě. Pro Vitorazsko jest tímto úřadem zemské finanční ředitelství v Praze, pro Valčicko zemské finanční ředitelství v Brně a pro Hlučínsko finanční ředitelství v Opavě. Pro spolek tohoto druhu, jehož členy se mají státi osoby mající řádné bydliště v různých zemích, povoluje se tato bonifikace jen tehdy, byl-li tento spolek zřízen se souhlasem ministerstva financí.

V žádném případě nesmí vlastník válečných půjček býti členem dvou nebo více spolků.

Členy spolku, ať již prvé nebo druhé skupiny, mohou býti jen ty osoby, jichž celkové vlastnictví na dluhopisech válečných půjček nepřesahuje část ve stanovách určené, nejvíce však 100.000 K nom.

Členové dle tohoto paragrafu budou v tomto nařízení označováni jako členové řádní.

§ 12.

Ke spolkům obou skupin mohou bez rozdílu státní příslušnosti přistupovati jako členové osoby, poskytující k upisování čtvrté státní půjčky hotových prostředků.

Tito členové mohou býti členy i několika spolků zároveň a mohou jimi býti jak fyzické tak i nefyzické osoby.

Členové dle tohoto paragrafu budou v tomto nařízení označováni jako členové přispívající.

§ 13.

Spolek bude míti název: „Sdružení pro upisování čtvrté státní půjčky republiky Československé“ s bližším označením místa nebo oboru.

§ 14.

Spolek jest oprávněn určiti ve stanovách další podmínky členství, zejména pokud se týče poměrů majetkových, držby válečných půjček atd.

§ 15.

Nejmenší počet řádných členů spolku musí býti 15.

§ 16.

Výbor spolku musí míti nejméně tři členy; většina členů výboru musí přináležeti členům řádným.

Kromě výboru může být zřízena rada dozorčí; tato musí být zřízena, je-li řádných členů spolku alespoň 50. V dozorčí radě přísluší, pokud počet členů přispívajících stačí, většina členům této skupiny.

§ 17.

Výbor spolku jest povinen předložit státnímu komisaři (§ 5) do čtyř neděl po ustavení spolku stanovy, složení výboru a dozorčí rady a seznam všech řádných členů; v seznamu tomto budiž uvedeno: jméno, bydliště, povolání, pak druh a nominální hodnota válečných půjček náležejících jednotlivým řádným členům, po případě stručné vyličení okolností podle stanov pro členství rozhodných (§ 14).

Pozdější přístup a jiné změny o poměrech členských buďtež ohlašovány do 14 dnů.

§ 18.

Pro účely spolkové zaplatí řádný člen správní příspěvek nejméně 1 Kč za každých 100 K nom. svých dluhopisů válečných půjček; těm, kdo přestanou být členy spolku, se tento příspěvek kromě případu dle § 20 nevrátí.

§ 19.

Spolek jest oprávněn určit ve stanovách příspěvek, jež složí každý řádný člen ve prospěch členů přispívajících za poskytnutou kooperaci. Tento příspěvek, jehož ku jiným účelům použito být nesmí, bude vrácen, nebyl-li úpis proveden, a pokud příspěvek není vyčerpan.

§ 20.

Řádní členové odevzdají u výboru spolku řádně vyplněné upisovací přihlášky se všemi průkazy a dluhopisy válečných půjček. Výbor zašle přihlášky i s průkazy a dluhopisy upisovně k dalšímu řízení dle §§ 4 a násl.

Úpis budiž soustředěn v jediné upisovně.

Byla-li přihláška ohledně některého člena odmítnuta finanční správou s konečnou platností, vystupuje člen ze spolku. Při odmítnutí pouze částečném, vystoupí s odmítnutou částkou válečných půjček. V tomto případě bude vrácen i správní příspěvek (§ 18) připadající na odmítnutou část dluhopisu.

§ 21.

Nedosahuje-li peněz poskytnutý přispívajícími členy výše potřebných hotovostí, provede se první upsání pouze částečně, a to stejnoměrně pro společný účet všech řádných členů v době úpisu podle poměru jejich válečných půjček. Při úpisu následujícím rozvrhuje se takto pohotovost na půjčky starých členů ještě nekryté a současně na půjčky členů případně nově přistouplých. Spo-

lek může buď již ve stanovách určit nebo přenechat výboru stanovit podrobnější způsob vyúčtování mezi řádnými členy.

Děje-li se upisování postupně, rozdělí se veškeré úroky sražené nebo inkasované připadající na náhradní dluhopisy (§ 4, lit. a)) mezi řádné členy podle poměru nominální hodnoty jich podílů v úpise.

§ 22.

Předpisy oddílu I. tohoto nařízení platí, pokud není stanoveno něco jiného, i pro tyto případy.

§ 23.

Spolek se rozejde, jakmile budou členům vydány nové dluhopisy.

Správní příspěvky dle § 18 připadnou, pokud jich nebylo použito na správu spolku (režie, agitace atd.) dobročinným účelům dle usnesení posledního výboru spolku.

§ 24.

Spolkům již zřízeným anebo spolkům novým, jež poskytnou nadacím potřebné hotovosti k mísování čtvrté státní půjčky s použitím válečných půjček náležejících do nadačního jmění, bude přiznána bonifikace ve výši $\frac{1}{2}\%$ nominální hodnoty složených válečných půjček. Tato bonifikace připadne, pokud ji nebylo použito na správu spolku týkající se tohoto upisování, nadačnímu jmění, jakmile budou vydány náhradní dluhopisy.

Pro technické provedení úpisu v těchto případech platí obdobně ustanovení § 20.

§ 25.

Kromě spolků uvedených v § 10 mohou být vytvořena i sdružení v jiné kooperativní formě, s nimiž finanční správa ujedná od případu k případu zvláštní bonifikace. Poslední odstavec § 10 platí však i pro tyto případy.

§ 26.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 27.

Ministrům financí, spravedlnosti a vnitra se ukládá, aby toto nařízení provedli.

Švehla v. r.,

jako náměstek ministerského předsedy a jako ministr vnitra.

Dr. Engliš v. r.

Starček v. r.

Haberman v. r.

Dr. Meissner v. r.

Dr. Hotowetz v. r.

Dr. Winter v. r.

Johanis v. r.

Stříbrný v. r.

Dr. Markovič v. r.